

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/191/2020
Identifikačné číslo spisu: 6715216816
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6715216816.1

UZNESENIE

Najvyšší súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobcu R. Q.D., bytom v E., D.. X. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou UHAĽ s.r.o., so sídlom vo Zvolene, Štefana Moyzesa 9877/43, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2 o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 11C/440/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. decembra 2019 sp. zn. 16Co/231/2018, v spojení s opravným uznesením z 8. apríla 2020 sp. zn. 16Co/231/2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. decembra 2019 sp. zn. 16Co/231/2018 v spojení s opravným uznesením z 8. apríla 2020 sp. zn. 16Co/231/2018 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 12. decembra 2019 sp. zn. 16Co/231/2018, v spojení s opravným uznesením 8. apríla 2020 sp. zn. 16Co/231/2018 rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu Zvolen z 26. apríla 2018 č.k. 11C/440/2015 - 220 vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 594,78 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 594,78 € od 13. augusta 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku potvrdil (výrok I.). Rozsudok okresného súdu v prevyšujúcej časti nad sumu 594,78 € s príslušenstvom zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol (výrok II.). Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania na súde prvej inštancie v rozsahu 17,72% (výrok III.). Krajský súd uznesením opravil rozsudok č. k. 16Co/231/2018-281 zo dňa 12. 12. 2019 vo výroku IV. tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 17,72 %.

1.1. Súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.445,63 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 13. 08. 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 6 ods. 1 - 4, § 15, § 16, § 17 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení zák. č. 412/2012 Z. z..

1.2. Okresný súd ustálil, že žalobcovi vznikla škoda v žalovanej výške. Uplatnená náhrada škody zodpovedala trovám obhajoby, na ktoré má advokát v trestnom konaní právo a išlo o účelne vynaložené trovy obhajoby, ktoré žalobca skutočne uhradil. Uplatnené trovy za úkony obhajoby boli fakturované v sume 427,25 €, ďalej boli fakturované v sume 1.018,38 € úkony obhajoby, náhrady a hotové výdavky. Žalobca preukázal výpisom z účtu, že právnenému zástupcovi zaplatil dňa 04. 01. 2013 sumu 427,25 € a dňa 24.11. 2014 sumu 1.018,38 €.

Okresný súd priznal žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania z prisúdenej sumy od 13. 08. 2015 z dôvodu, že lehota na vybavenie jeho žiadosti zo dňa 11. 02. 2015, ktorou pred podaním žaloby požiadal o prerokovanie nároku na náhradu škody príslušnému orgánu, uplynula 12. 08. 2015.

1.3. Odvolací súd uviedol že v posudzovanej veci žalobca uplatnil náhradu škody, ktorá mu vznikla ako trovy obhajoby v trestnom konaní, v ktorom bol z pod obžaloby oslobodený, hoci riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal, čo výslovne uviedol do zápisnice, spísanej vyšetrovateľom a túto skutočnosť nespochybnil. Žalobca splnenie podmienok pre priznanie náhrady škody preukazoval rozhodnutím o vznesení obvinenia, na základe ktorého podal prokurátor obžalobu. Podmienku existencie nezákonného rozhodnutia (o vznesení obvinenia, obžaloba) preukazoval tým, že bol spod obžaloby oslobodený.

1.4. Predmetom právneho posúdenia preto bola otázka, či uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné rozhodnutie, proti ktorému účastník nepodal riadny opravný prostriedok, od vyriešenia ktorej závisí posúdenie aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu. Okresný súd považoval za rozhodujúce, že prokurátor podal obžalobu, čím mal zachovať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia. Uvedené závery vyplývajú z pravidiel trestného konania, v ktorom sa súd nezaobrá rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ale obžalobou prokurátora. V trestnom konaní sa na rozhodnutí, ktoré môže byť považované z hľadiska zákona č. 514/2003 Z. z. za nezákonné, podieľajú vyšetrovateľ PZ, za ktorého koná ministerstvo vnútra, prokurátor, za ktorého koná Generálna prokuratúra a súd, za ktorý koná ministerstvo spravodlivosti. Uvedená skutočnosť je zohľadnená v § 4 ods. 1 písm. a), b) zákona. Otázka, ktorý orgán koná za štát je vyriešená v závislosti od toho, v ktorom štádiu trestného konania bola nezákonnosť rozhodnutia vydaného v trestnom konaní zistená.

1.5. Podľa odvolacieho súdu nebolo sporné, že v posudzovanej veci je nezákonné rozhodnutie uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a nie obžaloba, spod ktorej bol žalobca oslobodený. V tejto súvislosti však treba uviesť, že zákon ani rozhodnutia všeobecných súdov nepovažujú rozhodnutie prokurátora o podaní obžaloby za samostatné (vlastné) nezákonné rozhodnutie, z ktorého dotknutá osoba uplatňuje nároky podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Navyše proti obžalobe nemá účastník trestného konania (obvinený) žiadny opravný prostriedok, ktorého použitie predpokladá § 6 ods. 2 zákona. Záver o tom, že ako nezákonné sa posudzuje rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia plynie z toho, že trestné konanie začína vyšetrovateľ policajného zboru vydaním rozhodnutia o vznesení obvinenia a podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku, obžalobu môže prokurátor podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie a súd posudzuje len skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba. Inými slovami, len od prokurátora závisí, či rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia pôjde pred súd alebo nie. Preto zákon v § 4 ods. 1, písm. a), b) stanovuje kritérium, určujúce, ktorý orgán koná v mene štátu. Ak nezákonnosť rozhodnutia zistí súd, potom je zodpovedným orgánom Generálna prokuratúra, pokiaľ mal prokurátor možnosť nezákonné rozhodnutie zrušiť. Ak nezákonné rozhodnutie zistil a zrušil prokurátor, potom je zodpovedným orgánom ministerstvo vnútra za vyšetrovateľa, ktorý rozhodol o vznesení obvinenia. Základom pre vyriešenie otázky pasívnej legitímácie žalovanej bola skutočnosť, že iba prokurátor môže podať obžalobu, v ktorej je viazaný materiálnym obsahom rozhodnutia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, z čoho vyplýva, že prokurátor vždy preberá zodpovednosť za zákonnosť alebo nezákonnosť rozhodnutia, bez ohľadu na to, či mohol nezákonnosť rozhodnutia posúdiť už predtým, na základe sťažnosti proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia. Nevyužitie riadneho opravného prostriedku nemôže byť dôvodom na vylúčenie záväzkov štátu, ktoré vyplývajú z § 3 ods. 2 zákona.

Na posúdenie splnenia zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu sa použije všeobecná právna úprava podľa Občianskeho zákonníka. Predpokladom vyvodenia zodpovednosti za škodu bola v posudzovanom prípade existencia škody, nezákonné rozhodnutie a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Objektívna zodpovednosť štátu znamená, že štát zodpovedá za výsledok trestného stíhania. Žalobca preukázal, že si trestné stíhanie nezavinil, že mu vznikla škoda a príčinnú súvislosť medzi škodou (trovami obhajoby) a jeho trestným stíhaním, v ktorom trovy obhajoby vznikli.

Odvolací súd zdôraznil, že predpokladom pasívnej legitímácie žalovaného nie je to, že prokurátor nemal možnosť nezákonné rozhodnutie vyšetrovateľa zrušiť, pretože obvinený nepodal riadny opravný prostriedok, ale právoplatné rozhodnutie súdu o oslobodení spod obžaloby, ktorým poškodený preukazuje nezákonnosť rozhodnutia, z ktorého mu škoda vznikla. Škoda uplatnená ako trovy obhajoby po podaní obžaloby je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, na základe ktorého bola obžaloba podaná. Škoda spojená s rozhodnutím, vydaným pri výkone verejnej moci je preukázaná až oslobodzujúcim rozhodnutím súdu, preto nepodanie opravného prostriedku nemôže byť dôvodom oslobodenia sa žalovanej od zodpovednosti, ktorú podľa zákona má vzhľadom na výsledok trestného konania. Účelom zákona nie je prenášať prevenčnú povinnosť ani zodpovednosť na poškodeného, lebo prenesenie zodpovednosti by bolo v rozpore s princípom právneho štátu, ktorý je vyjadrený povinnosťou príslušných orgánov verejnej moci preukázať trestnoprávnu zodpovednosť a naopak, zodpovednosťou štátu za škodu, ak trestnoprávna zodpovednosť nebola preukázaná.

1.6. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 594,78 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 594,78 € od 13. 08. 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku z tých istých dôvodov, lebo v tejto časti nárok na náhradu škody pozostávajúcej z trov obhajoby preukázal. Za úkon dňa 07. 11. 2012 patrila obhajcovi podľa § 14 ods. 5 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb náhrada trov iba vo výške 1 základu, čo zodpovedá sume 16,27 €, keďže bolo odročené bez pojednávania (advokát nesprávne fakturoval sumu 65,08 €). Ďalej žalobca preukázal trovy obhajoby za úkony zastupovanie na pojednávaní 29. 01. 2014 a 02. 04. 2014 po 134 €, záverečná reč obhajcu 02. 04. 2014 v sume 67 €, vyjadrenie k odvolaniu v sume 67 € a pojednávanie na krajskom súde 17. 09. 2014 v sume 67 €. Ku každému z uvedených úkonov patrí paušálna suma náhrad 5 x 8,04 € a 1 x 7,81 €, spolu v sume 48,01 €. Žalobca ďalej preukázal dňa 17. 09. 2014 v súvislosti s pojednávaním trestnej veci na krajskom súde náhradu za stratu času 32,16 €, cestovné v sume 16,49 € a hotové výdavky 12,85 €, všetko spolu v sume 594,78 €.

1.7. Odvolací súd žalobu v prevyšujúcej časti nad sumu 594,78 € až do sumy 1.445,63 € s príslušenstvom zamietol, pretože žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi trovami obhajoby, vynaloženými za úkony prevzatie zastúpenia 14. 01. 2012, výsluch obvineného 24. 01. 2012 a 03. 04. 2012, návrh na vykonanie dôkazov 03. 04. 2012, spolu v sume 427,25 €, fakturovanej dňa 13. 08. 2012. Z úkonov a výdavkov obhajoby, ktoré boli fakturované dňa 23. 09. 2014 nepatrí žalobcovi náhrada za úkon 07. 09. 2012 výsluch - konfrontácia a úkon z 28. 09. 2012 preštudovanie spisu, ktoré boli uplatnené v sume 2 x 63,58 € + režijný paušál. Po podaní obžaloby nepatrí žalobcovi náhrada za úkon 07. 11. 2013 porada s obhajcom v sume 65,08 € + režijný paušál, ktorý úkon žalobca nepreukázal, lebo predložil iba dodatočne vyhotovené svoje čestné prehlásenia zo dňa 16. 02. 2017 (č. l. 127). Z dôvodu odročenie pojednávania dňa 07. 11. 2012 nepatrí žalobcovi náhrada presahujúca sumu 16,27 €.

1.8. Výrok, ktorým krajský súd zmenil rozhodnutie o trovách na súde prvej inštancie bol odôvodnený čiastočným úspechom každej strany v konaní v zmysle § 262 ods. 1, § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), o trovách rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Žalobca mal úspech v pomere 41,14 % a žalovaná 58,86 %, po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán bola žalovaná úspešnejšia v pomere 17,72 % (výrok III.). V takom istom pomere bola žalovaná úspešnejšia aj v odvolacom konaní, preto jej patrí pomerná náhrada odvolacích trov v rozsahu 17,72 %, (IV. výrok).

2. Proti rozsudku krajského súdu vo všetkých jeho výrokoch podal dovolanie žalobca, ktorý prípustnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku odôvodnil s poukazom na § 420 písm. f/ CSP. Namietal, že odvolací súd použil vo svojom rozhodnutí výklad právnej normy bez toho, aby mu dal možnosť sa k požitiu tejto vyjadriť. Uviedol, že odvolací súd konal v rozpore s § 383, § 384 a § 385 CSP, v prípade, ak totiž odvolací súd dospel k iným skutkovým záverom ohľadom skutkových zistení, mal v zmysle uvedených ustanovení nariadiť pojednávanie, na ktorom by v potrebnej miere zopakoval dokazovanie, ktoré by sa týkalo otázky príčinnej súvislosti. Takýmto postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie súdu považoval za nepresvedčivé, neodôvodnené, nepreskúmateľné a arbitrárne. Bol toho názoru, že vzhľadom na krajne arbitrárne názory odvolacieho súdu o príčinnej súvislosti, pre zrejмый rozpor jeho rozhodnutia s ustálenou súdnou praxou v podobných prípadoch náhrady škody, pre nezrozumiteľnosť jeho dôvodov ohľadom existencie príčinnej súvislosti a

aj pre nedostatky odôvodnenia týkajúce sa okamihu pretrhnutia príčinnej súvislosti a skutočnosti, na základe ktorej k nej malo prísť, je tu daný dôvod na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu pre nepreskúmateľnosť. Rovnako je daná nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa výšky nepriznaných nárokov, ako aj priznaných, ako podrobne uviedol vo svojom dovolaní. Žiadal preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaná vo svojom písomnom stanovisku uviedla, že sa k dôvodom dovolania osobitne nevyjadruje.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

5.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

5.2. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

5.3. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie

založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

5.4. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

6. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

6.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Táto povinnosť odvolacieho súdu je nenahraditeľná a neopomenuteľná, pokiaľ ako v danom prípade, odvolací súd mení rozsudok súdu prvého stupňa tak zásadným spôsobom, že mení rozhodnutie súdu prvej inštancie.

7. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd skúmal, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dáva relevantnú odpoveď na všetky podstatné otázky.

8. Dovolací súd dospel k záveru, že tomu tak nie je a odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu neobsahuje dostatok dôvodov, prečo zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zamietol nárok priznaný súdom prvej inštancie, keď v odôvodnení súd len uviedol, ktoré položky uplatnených trov konania neuznáva, avšak v jeho závere, že : „v zamietajúcej časti rozsudku žalovaná dôvodne namietala účelnosť uplatnených trov trestného konania“, rozhodne nespĺňa náležitosti presvedčivosti a preskúmateľnosti odôvodnenia a skutočne prisvedčuje názoru dovolateľa o arbitrárnosti rozsudku.

9. Dovolací súd poukazuje v kontexte uvedeného na zjavnú rozporupnosť odôvodnenia v rozsudku odvolacieho súdu, keď (bod č. 29) uvádza, že: ...“ žalovaná mala povinnosť konať tak, aby z jej rozhodnutia škoda nevznikla. Za tejto situácie nesie prokuratúra za podanie obžaloby zodpovednosť z rovnakého dôvodu, akú možno vyvodiť z nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa. Predpokladom pasívnej legitímácie žalovaného nie je to, že prokurátor nemal možnosť nezákonne rozhodnutie vyšetrovateľa zrušiť, pretože obvinený nepodal riadny opravný prostriedok, ale právoplatné rozhodnutie súdu o oslobodení spod obžaloby, ktorým poškodený preukazuje nezákonnosť rozhodnutia z ktorého mu škoda vznikla. Škoda uplatnená ako trovy obhajob po padaní obžaloby je v príčinnej súvislosti s

nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, na základe ktorého bola obžaloba podaná. Škoda spojená s rozhodnutím, vydaným pri výkone verejnej moci je preukázaná až oslobodzujúcim rozhodnutím súdu, preto nepodanie opravného prostriedku nemôže byť dôvodom oslobodenia sa žalovanej od zodpovednosti, ktorú podľa zákona má vzhľadom na výsledok trestného konania“.

9.1. Dovolací súd má za to, že keď na jednej strane ustálil odvolací súd bez obmedzení zodpovednosť žalovanej za škodu, o to na strane druhej je nepreskúmateľnejší jeho záver o nepriznaní uplatnených trov, ako časti nároku, resp. nedostatočné odôvodnenie tak úkonov ako ich výšky a náležitostí, vyplývajúcich z vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, v dôsledku čoho je potrebné konštatovať, že zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces strany sporu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

10. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté odvolacím súdom prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci samej v súlade s ustanovením § 453 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.